

Handläggare: Lisbeth Oulis
Tfn: 08-508 02 340

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Relationsvåldscentrums framtida verksamhet

Remiss från kommunstyrelsen - skrivelse (v)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sakir Demirel
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

En skrivelse till kommunstyrelsen från oppositionsborgarrådet Ann-Margarethe Livh (v) om att rädda Relationsvåldscentrum (RVC) har remitterats till stadsdelsnämnden för yttrande. Av skrivelsen framgår att RVC enligt projektplanen ska permanentas 2010 men att inga beslut har fattats om detta. Enligt skrivelsen finns det mot bakgrund av det aktuella budgetläget oro för att socialtjänsten ska tvingas prioritera myndighetsutövning framför rådgivnings- och stödverksamhet. Ann-Margarethe Livh föreslår att staden ska tydliggöra att kvinnofridsarbetet är prioriterat och att tillräckliga resurser ska satsas på utveckling av detta arbete.

Förvaltningen var en av initiativtagarna till projektet och ingår i styrgruppen för detsamma. Projektet finansieras med medel från dels Länsstyrelsen i Stockholms län, dels de stadsdelar och kommuner som ingår i västerortspolisens bevakningsområde. Förvaltningen bedömer att RVC utför ett mycket viktigt arbete för att ge stöd till de personer som utsätts för hot och våld i en nära relation. Förvaltningen är därför positiv till att RVC:s verksamhet permanentas under 2010. Det föreligger dock osäkerhet om erforderliga resurser kan avsättas för detta ändamål i framtiden. Förvaltningen skulle därför välkomna om staden kunde bidra till en mer långsiktig finansieringslösning för den viktiga verksamhet som RVC bedriver.

Bilaga: Skrivelse 2009-08-26 av Ann-Margrethe Livh (v)

Remissbehandling

Kommunstyrelseledamoten och oppositionsborgarrådet Ann-Margarethe Livh (v) har till kommunstyrelsen inkommit med en skrivelse om att rädda Relationsvåldscentrum (RVC). Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen för yttrande senast den 31 oktober 2009 till de fyra berörda stadsdelsnämnderna i Västerort, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden samt stadsledningskontoret.

Skrivelsen

I skrivelsen anför Ann-Margarethe Livh att det är av stor vikt att samhället gör sitt yttersta för att stödja de som utsätts för våld i nära relationer (oftast kvinnor) så att de orkar anmäla och fullfölja anmälan så att den går till rättegång och dom. Vidare anføres att Stockholms stad i samarbete med ett antal samverkansparter bedriver en treårig projektverksamhet vid Relationsvåldscentrum (RVC). RVC arbetar stödjande för utsatta kvinnor enligt en framgångsrik kanadensisk modell. Men RVC:s framtid anges vara mycket osäker. Enligt projektplanen ska verksamheten permanentas 2010 men inga beslut har fattats och det finns stor oro för att socialtjänsten ska tvingas prioritera myndighetsutövning framför rådgivnings- och stödverksamheter. Enligt skrivelsen är risken stor att Relationsvåldscentrum inte överlever om den inte permanentas 2010 enligt de ursprungliga planerna. Ann-Margarethe Livh föreslår att staden ska tydliggöra att kvinnofridsarbetet är prioriterat och att tillräckliga resurser ska satsas på utveckling av detta arbete. Skrivelsen bifogas.

Relationsvåldscentrums bakgrund, uppgifter och organisation

Relationsvåldscentrum är ett projekt som pågått sedan 2007 och som startade på initiativ av Spånga-Tensta stadsdelsnämnd samt dåvarande Rinkeby och Kista stadsdelsnämnder. Dessa nämnder bedrev ett gemensamt projekt - Järva Kvinnofrid - under 2005 och 2006. Några av Järva Kvinnofrids medarbetare samt representanter för polis och åklagarmyndighet vid västerortspolisen fick vid ett studiebesök i Kanada ta del av verksamheten Crisis Team och Victim/Witness Assistance Program (VWAP). Stadsdelsnämnderna som ingått i projektet Järva kvinnofrid tog kontakt med polis- och åklagarmyndigheterna och de stadsdelsnämnder/kommuner som ingår i västerortspolisens upptagningsområde för att presentera förslaget om ett liknande arbetssätt inom detta område. Samtliga myndigheter ställde sig positiva till idén.

Medel till projektet beviljades av länsstyrelsen i Stockholms län och berörda stadsdelsnämnder/kommuner bidrog vardera med en del av finansieringen.

Organisatoriskt tillhör RVC socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholm men har sina lokaler hos västerortspolisen i Solna. Vid centret arbetar tre socionomer samt projektledaren. I styrgruppen för RVC ingår verksamhetschefer från de berörda stadsdelarna/kommunerna, landsting, polis, åklagare och kriminalvård.

Det fanns flera skäl till att nämnda parter ansåg att Relationsvåldscentret behövde inrättas. Samverkan mellan myndigheterna behövde utvecklas för att förbättra stödet till personer som utsätts för våld i nära relation. Såväl antalet anmälningar som gick till åtal som antalet lagförda brott behövde ökas.

Målsättningen för RVC:s verksamhet är bland annat att

- de personer över 18 år som har varit utsatta för relationsvåldsbrott och har gjort en polisanmälan vid Västerorts polismästardistrikt i Stockholms län, ska bli erbjudna kontakt med RVC
- de brottsutsatta upplever att de har fått ett bra bemötande och omhändertagande under brottsutredningen
- säkerställa att de brottsutsatta får information om rättsprocessen och erbjuds praktisk hjälp vid behov
- fler personer som polisanmäler relationsvåldsbrott ska vilja och våga medverka under brottsutredningen samt under eventuell rättegång
- fler personer anmäler relationsvåldsbrott så att mörkertalet därmed kan minska
- bevissäkringen och brottsutredningarna gällande relationsvåldsbrott ska förbättras vilket kan leda till att antalet förundersökningsprotokoll som polismyndigheten överlämnar till åklagarmyndigheten ökar, samt att åklagarna därmed i sin tur kan väcka åtal i fler ärenden

Verksamhetens resultat i siffror

Under perioden juni 2007 – augusti 2009 har 657 nya klienter, varav 27 män, aktualiserats vid RVC. I berörda familjer lever sammanlagt 557 barn. Cirka 65 procent av RVC:s klienter har uppgett att det är första gången som de anmäler den aktuella gärningspersonen. Cirka 2/3 av RVC:s klienter hade inte en aktuell kontakt med socialtjänsten före polisanmälan.

Under perioden oktober 2007 – augusti 2009 fördelar sig handlagda ärenden vid RVC enligt följande:

Hässelby-Vällingby 100	Rinkeby-Kista 81	Bromma 69
Spånga-Tensta 71	Sundbyberg 79	Solna 55
Ekerö 35	Övriga 31	Skyddade personuppgifter 3

RVC:s verksamhet utvärderas kontinuerligt av extern utvärderare vid Ersta-Sköndals högskola. I en av de genomförda delutvärderingarna uppger de poliser som genomför brottsutredningar att om RVC är inkopplat blir de avlastade, vilket leder till att de kan effektivisera sitt utredningsarbete. Främst är det telefonsamtalen från målsäganden som har minskat. Åklagarna har uppgett att om målsäganden har haft kontakt med RVC, märks en tydlig skillnad genom att de är bättre förberedda, tryggare och mer fokuserade under rättegången. I utvärderingen framkom det tydligt att det är kombinationen av information om rättsprocessen och psykosocialt stöd som är framgångsrikt. Brukarna uppger även att de uppskattar den höga tillgängligheten som RVC erbjuder. Utvärdering av det tredje verksamhetsåret har påbörjats.

Förvaltningens samarbete med RVC

Förvaltningens kvinnofridsteam har samarbete med RVC i alla ärenden där det finns polisanmälan. Dessa utgör cirka 60 procent av alla ärenden. RVC:s arbete utgör ett bra stöd i förvaltningens myndighetsutövande arbete. Den största förändringen för kvinnofridsenhetens arbete efter RVC:s tillkomst är att samarbetet med polisen avsevärt förbättrats. Polisen vid västerort hade inte möjlighet innan RVC fanns att samverka med alla stadsdelar/kommuner som ligger inom upptagningsområdet. Detta var mycket bekymmersamt i de enskilda ärendena. Till exempel kunde det vara svårt att snabbt få information huruvida män som anhållits hade häktats eller släppts – en information som behövs för att kunna ge skydd i det enskilda fallet.

Även i akuta lägen då socialtjänsten snabbt behöver få kontakt med en enskild polisutredare eller åklagare kan RVC se till att så sker. RVC har också möjlighet att ge målsägande stöd inför och under en rättegång – något som förvaltningen inte har resurser till. RVC utgör därför en mycket viktig länk mellan socialtjänsten i förvaltningen och polisen. Förvaltningen behöver inte anlita RVC för krisbearbetande samtal, då detta erbjuds vid kvinnofridsteamet. Däremot är det till gagn i förvaltningens arbete att RVC kan ha motiverande samtal med kvinnor som tvekar att göra polisanmälan.

Länsstyrelsens beslut om utvecklingsmedel till RVC för 2010

Länsstyrelsen har i beslut den 10 september 2009 meddelat att den beviljat projektet genom Stockholms stad 500 tkr i bidrag till RVC för 2010. Ett villkor för utbetalning av medel är att projektet och staden i samband med nästa delrapport kan redovisa hur den långsiktiga finansieringen av RVC ska tryggas och hur mycket varje berörd kommun/stadsdel avser att bidra med.

RVC:s finansiering

Finansieringen av RVC har byggts på att de fyra stadsdelsnämnderna i västerort samt kommunerna Solna, Sundbyberg och Ekerö bidrar med 100 – 150 tkr vardera per år. Vidare att länsstyrelsen bidragit med i storleksordningen 1,5 mkr per år samt polisen med kostnaderna för lokalerna, vilka uppgår till cirka 100 tkr per år.

Berörda stadsdelar/kommuner ska vid styrgruppsmöte den 19 oktober 2009 ta ställning till om de för 2010 kan bidra med de medel som krävs för att komplettera det sänkta bidraget från länsstyrelsen. Den beräknade merkostnaden per samverkanspart kan uppskattas till i storleksordningen 100 tkr. De ska också för länsstyrelsen presentera en hållbar finansiering efter projekttidens slut för att få de medel länsstyrelsen har beslutat om för kommande år.

Förvaltningens synpunkter

I stadens budget för 2009 anges att stadens brottsförebyggande arbete och arbete för kvinnofrid ska utvecklas och förbättras och att samtliga nämnder och bolag

utifrån problembild och förutsättningar ska utforma metoder att använda i det brottsförebyggande arbetet i syfte att göra Stockholms till en trygg stad.

I budgetpropositionen för 2010 lyfter regeringen fram jämställdhetsfrågorna på flera sätt, bland annat att regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor fortsätter. Flera uppdrag i handlingsplanen avser socialtjänstens område.

Förvaltningen är en av få stadsdelar/kommuner som särskilt uppmärksammat våld i närstående relation genom att organisera arbetet på ett sådant sätt att både de våldsutsatta kvinnor, deras barn och de män som använder våld får stöd och hjälp. Ett arbete som förvaltningen bedömer som framgångsrikt för att nå stadens mål. Förvaltningen har varit drivande i arbetet med att starta och driva projektet RVC i syfte att ta ytterligare ett steg i att bekämpa våld i nära relation. Förvaltningen menar att RVC:s arbetsätt och samverkansmodell stämmer väl överens med regeringens intentioner på området.

Om RVC tvingades lägga ned sin verksamhet skulle det vara till men för socialtjänstens samverkan med polis och åklagare och för det stöd de våldsutsatta personerna behöver för att kunna driva den rättsliga processen. Förvaltningens resurser skulle inte räcka till för att tillgodose dessa behov med de följder det skulle få för brottsoffren. Förvaltningen gör sitt yttersta för att hitta sätt att även i fortsättningen ge finansiellt stöd till RVC.

Det ekonomiska stödet till RVC konkurrerar dock med andra viktiga uppdrag, bland annat av förslag om samverkan mellan socialtjänst och polis i form av finansiering av särskilda ungdomsutredare/socionomer hos polisen i västerort. Svagheten med nuvarande finansieringsformer är att om någon part beslutar sig för att inte längre delta i samverkan uppstår åter frågan om hela verksamhetens framtid.

RVC är inom Socialtjänstförvaltningen organisatoriskt placerad under socialtjänst-avdelningen för öppen verksamhet – vid samma avdelning som Barncentrum, som till skillnad från RVC finansieras av centrala medel. Förvaltningen skulle välkomna om staden kunde bidra till en mer långsiktigt finansieringslösning för en så viktig verksamhet som RVC.
